

„Rask-Ørsted Fondet blev oprettet ved lov af 4. oktober 1919. Fondets midler blev dengang tilvejebragt ved, at staten skænkede en statsobligation på 5 mill. kr., der skulle forrentes med 5 pct. årligt. Ved lov af 9. juni 1948 blev fondets grundkapital forhøjet til 8 mill. kr. i form af en 5 pct.s rentebærende statsobligation. Dette princip for tilvejebringelse af fondets rådighedsbeløb blev forladt i 1954, idet rådighedsbeløbet fremover optages på de årlige finanslove, således at der ikke længere er tale om en forrentning af en grundkapital, men om et fast årligt statstilskud. Ifølge loven af 11. juni 1954 udgjorde rådighedsbeløbet 500.000 kr. årligt. Ved lov af 3. maj 1961 blev det årlige lovbestemte tilskud forhøjet til 750.000 kr.

Rask-Ørsted Fondets opgave er ifølge fondets statutter at yde støtte til den danske videnskab i forbindelse med mellemfolkelig forskning.

Fondet har siden sin oprettelse ydet tilskud til videnskabelige foretagender, der blev iværksat med internationalt samarbejde for øje, ligesom man har støttet etablering og vedligeholdelse af samarbejde mellem danske og internationale videnskabelige organisationer. For at udbrede kendskabet til danske videnskabsmænds forskningsresultater har fondet økonomisk bidraget til, at danske videnskabelige værker og løbende publikationer er blevet oversat til et af hovedsprogene.

Af stor betydning for det internationale videnskabelige samarbejde er den direkte kontakt imellem videnskabsmændene i de enkelte lande. Fondet har derfor lagt stor vægt på at kunne støtte danske videnskabsmænds deltagelse i udenlandske kongresser, ekskursioner og møder samt udenlandske forskeres og foredragsholderes ophold her i landet.

Da fondets tilskud i 1961 blev forhøjet til 750.000 kr., skete det bl. a. under henvisning til den stedfundne prisstigning og ud fra et ønske om at kunne intensivere forskningsarbejdet på internationalt plan, bl. a. ved at fondet blev sat i stand til at yde fuld støtte til danske videnskabsmænds rejser og for at muliggøre, at flere udenlandske videnskabsmænd besøgte de højere læreanstalter her i landet som gæsteforelæsere.

Som det vil fremgå af bilaget til lovforslaget, der indeholder en oversigt over anvendelsen af fondets midler fra 1935 til 1962, har fondet for at tilfredsstille behovet måttet yde tilskud med større beløb end bevilget på finansloven for finansåret 1961-62. Når fondet har været i stand hertil, skyldes det som anført i bemærkningerne til lovforslaget, at man i finansåret 1961-62 foretog en overførsel på ca. 164.000 kr. fra reservefonden. Denne er tilvejebragt ved tilbagebetalte beløb, og den udgjorde i regnskabsåret 1961-62 732.794 kr.

Der må i større og større grad åbnes muligheder for danske videnskabsmænd til at deltage i udenlandske kongresser også uden